

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Statsministeriet
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

Dato: 28. marts 2007

J.nr.: 415-0001

Indberetning vedr. Grønlands Landstings forårssamling, tirsdag den 27. marts 2007.

Landstinget behandlede følgende dagsordenspunkter:

Punkt 137:

Forslag til landstingsbeslutning om, at Landsstyret pålægges at stramme op på gældende lovgivning med henblik på optimalt at sikre det datamæssige grundlag for analyse af den samfundsmæssige og socioøkonomiske udvikling for politiske og administrative beslutninger, planlægning og samfundsvidenskabelig forskning.

(Landstingsmedlem Johan Lund Olsen, Inuit Ataqaatigit)

(1. behandling)

Som begrundelse for forslaget anførte **forslagsstilleren**, at der i dag ikke findes det nødvendige datagrundlag for politiske og administrative beslutninger. Grønlands Statistik får ikke det nødvendige materiale og det bør udløse bøde, når oplysningerne ikke fremkommer.

I landsstyrets besvarelse erklærede **Landsstyremedlem for Finanser og Udenrigs-anliggender** sig enig i vigtigheden af, at Grønlands Statistik sikres de rette betingelser for at indsamle og bearbejde data om samfundsudviklingen.

Landstyremedlemmet medgav, at sanktionsmuligheden ikke har været taget i anvendelse overfor offentlige myndigheder, institutioner og private, når disse ikke efter anmodning har leveret de oplysninger, som Grønlands Statistik har behov for. Det blev dog samtidig understreget, at landsstyret ikke på nuværende tidspunkt finder anledning til at stramme op på gældende lovgivning.

Et flertal af partierne var enige i landsstyrets svar om, at der er sanktionsmuligheder i lovgivningen, og at beslutningsforslaget ikke nyder fremme i den foreliggende form.

Punkt 131:

Forslag til landstingsbeslutning om at landstinget skal pålægge Landsstyret at arbejde for at der udarbejdes et regelsæt der sikrer mindstekrav til skolehjemforhold for teenagebørn, der flytter fra bygderne til byerne for at færdiggøre den lovpligtige del af skolegangen.

(Landstingsmedlem Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

(1. behandling)

Som begrundelse for forslaget anførte **forslagsstilleren**, at 3.945 børn under 15 år i de kommende år er på vej fra bygderne til skoler og elevhjem i byerne og at de har krav på at bo i et godt miljø og under gode forhold, såfremt de skal færdiggøre skolegangen, som de er kommet til byen for. Landstingsmedlemmet mener efter en orienteringsrejse at elevhjemmenes fysiske tilstand er ringe og forældet og inventaret heller ikke af den kvalitet, som tiden kræver.

Landsstyremedlem for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke Tommy Marø oplyste, at der er udarbejdet modeller for standarder for elevhjem og nedsat en arbejdsgruppe, som skal skabe overblik over det kommende skolebyggeri og skolerenoveringer. Denne arbejdsgruppe har også til opgave at afdække behovet for byggeri af elevhjem. Landsstyret er enig i, at forholdene nogle steder ikke er tidssvarende.

Samtlige partier støttede forslaget, som blev henvist til behandling i landstingets udvalg for kultur, uddannelse, forskning og kirke forinden 2. behandlingen i landstinget.

Punkt 132:

Forslag til landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at sikre, at udviklingshæmmede unge skal kunne tildeles efterskoleophold af 3 års varighed og herunder have samme vilkår som uddannelsessøgende.

(Landstingsmedlem Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

(1. behandling)

Som begrundelse for forslaget anførte **forslagsstilleren**, at udviklingshæmmede på efterskoleophold skal søge om støtte hvert år, og at det ville være ønskeligt, om der kunne ydes støtte tre år frem, da der findes tilbud om efterskoleophold af 3 års varighed.

I landsstyrets besvarelse fremhævede **Landsstyremedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke Tommy Marø**, at der ydes tilskud til gennemsnitligt 5 udviklingshæmmedes skoleophold om året, og at en konkret faglig og personlig vurdering hvert år er ønskelig, ligesom landsstyret lægger vægt på, at ligestilling er et nøgleord for udviklingshæmmede, som betragtes som en ung, der dog har nogle særlige behov.

Landsstyremedlemmet kunne yderligere oplyse, at der i maj måned afholdes en handicapkonference. Her får repræsentanter, organisationer og folk med erfaring og viden mulighed for at udveksle viden og ideer.

Landsstyret mener, at mulighederne for støtte er tilstede, og at muligheden for konkret at vurdere den enkelte bør være tilstede, hvorfor forslaget ikke indstilles imødekommes.

Blandt de politiske partier støttede flertallet, at forslaget henvises til behandling i landstingets udvalg for kultur, uddannelse, forskning og kirke forinden 2. behandlingen i landstinget.

Punkt 139:

Forslag til landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at fremsætte forslag til lov om indhentelse af børneattest i forbindelse med ansættelse af personale m.v.

(Atassuts landstingsmedlemmer: Augusta Salling, Ellen Christoffersen, Kristian Jeremiassen, Thomas Kristensen og Godmand Rasmussen)

(1. behandling)

Som begrundelse anførte **forslagsstillerne**, at det alarmerende høje tal for seksuelle overgreb og misbrug af børn i Grønland viser, at der er behov for såvel retslige som pædagogiske, præventive og behandlingsmæssige foranstaltninger. Ansatte med opgaver i forhold til børn udgør ikke et særligt problem, men det er forslagsstillernes opfattelse, at der bør gøres alt hvad der er muligt, for at sådanne overgreb kan undgås.

Landsstyremedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke var enig med forslagsstillerne i, at alt skal gøres. Det blev oplyst, at en henvendelse til Justitsministeriet efter forårssamlingen i 2005 endnu ikke er besvaret, og at landsstyret på ny vil rette henvendelse om, hvorvidt lov om behandling af personfølsomme oplysninger skal sættes i kraft for Grønland, såfremt der ønskes indført en ordning om børneattester.

Partiernes ordførere var enige i forslaget og støttede ligeledes, at 2. behandlingen udsættes til efterårssamlingen efter udvalgsbehandling og fornyet høring af Justitsministeriet.

Punkt 77:

Forslag til landstingsbeslutning om at Landsstyret senest til EM 2007 pålægges at fremlægge et forslag til forhøjelse af underholdsbidrag til børn.

(Landstingsmedlem Esmar Bergstrøm, Attaviitsoq)

(1. behandling)

Som begrundelse for forslaget anførte løsgænger **Esmar Bergstrøm**, at beløbet i de øvrige nordiske lande er højere, og at den igangsatte centralisering af inkassoområdet bør mindske de økonomiske konsekvenser af en forhøjelse. Underholdsbidraget har været det samme de sidste 12 år, hvorimod omkostninger til mad og tøj i samme periode er skudt voldsomt i vejret. Forslagsstilleren mener, at der er mange for hvem underholdsbidraget har stor betydning som led i den løbende forsørgelse.

Landsstyremedlem for Familie og Justitsvæsen Aleqa Hammond henviste til, at restancerne til det offentlige for underholdsbidrag er på 200 mio. kr. Forud for en eventuel satsforhøjelse er det derfor nødvendigt, at landsstyret og landstinget har overblik over de samlede merudgifter. Det er kommunerne, som lægger ud for underholdsbidrag til børn.

Det er derfor kommunerne, som får øgede udgifter til forskudsvisst udlagte underholdsbidrag, hvis satsen forhøjes og bidragspligtige ikke kan betale.

I landsstyrets besvarelse fremhævede Landsstyremedlemmet for Familie og Justitsvæsen, at en forhøjelse af underholdsbidraget blev diskuteret på Landsstyrets Budgetseminar vedr. FFL2008, hvor det blev besluttet, at der skal udarbejdes en samlet afdækning af de nuværende satser samt administrative og økonomiske konsekvenser for landskasse og kommunekasserne ved en forhøjelse. Landsstyret kunne derfor ikke umiddelbart imødekomme forslaget.

I partiernes ordførerindlæg var der støtte til landsstyrets afvisning af Esmar Bergstrøms forslag med løftet fra landsstyret om, at der vil blive sat en undersøgelse i gang af konsekvenser ved en forhøjelse af underholdsbidraget til børn.

Forslaget overgik til 2. behandling i den foreliggende form.

Punkt 113:

Forslag til landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges af opgradere den nuværende forsøgsordning om decentral uddannelse af socialarbejdere, så denne uddannelsesform kommer til at omfatte alle byer og bygder.

(Landstingsmedlem Ruth Heilmann, Siumut)

(1. behandling)

Som begrundelse for forslaget anførte **forslagsstilleren**, at der er mangel på hjemmehørende socialarbejdere i kommunerne, den gode børnehaven, alderdomshjem, børneinstitutioner og ikke mindst i de handicappedes hjem og andre arbejdspladser med pædagogiske og forebyggelsesrelaterede arbejdsgrundlag.

I landsstyrets besvarelse fremhævede Landsstyremedlem for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke Tommy Marø, at landsstyret er helt enig i synspunktet og gjorde rede for de tiltag, som allerede er taget til udvidelse af socialpædagoguddannelsen i Ilulissat, at der etableres et hold decentrale socialpædagogstuderende i Nuuk samt endnu et hold i Sisimiut med opstart dette efterår. Hertil kommer et samarbejde med Danner Seminarium i Helsingør om en netbaseret socialpædagoguddannelse af 20, ligesom Uummannaq kommune har et tilsvarende samarbejde.

Til opkvalificering af ikke faglærte medarbejdere er afsat betydelige midler med det formål at give de ikke faglærte bevis på deres uformelle kompetencer og dermed skabe bedre arbejds- og lønvilkår.

Det fremgik af partiernes ordførerindlæg, at alle partierne finder spørgsmålet vigtigt, og henviste forslaget til behandling i landstingets udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke forinden 2. behandlingen i landstinget.

Punkt 118:

Forslag til landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at arbejde for at al skiltning på døre ved samtlige direktorater som minimum skal være grønlandsk sproget.

(Landstingsmedlem Doris Jakobsen, Siumut)

(1. behandling)

Som begrundelse for forslaget anførte **forslagsstilleren**, at ”I Landstingsloven står der, at Grønlandsk er det vigtigste sprog her i landet”, og alligevel er skiltningen i hjemmestyrets egne direktorater ofte på dansk. Landstingsmedlemmet oplyste, at hun i sin tid som landsstyremedlem have indført dansk og grønlandsk skiltning ved samtlige døre.

I landsstyrets besvarelse erklærede **Landsstyremedlem for Boliger, Infrastruktur og Råstoffer Kim Kielsen** sig enig i vigtigheden af, at det grønlandske sprog fremmes og at der er fokus på dette i direktoraterne. Kim Kielsen oplyste, at det samlede landsstyre også arbejder for at fremme det grønlandske sprog og herunder ansættelse af personale, der er grønlandssproget.

I partiernes ordførerindlæg var der fuld tilslutning til forslaget, fra Demokraternes side dog med bemærkning om, at man fandt forslaget ganske overflødig. Grundet forslagets sprogpoltiske indhold udløste det en heftig debat, hvor også landsstyreformanden gik på talerstolen og gav sin fulde tilslutning til forslagsstilleren.

Forslaget blev henvist til 2. behandling i den foreliggende form.

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller

Kopi pr. e-mail: Folketinget

Kongehuset, Kabinetssekretariatet

Samtlige ministerier

Rigsombudsmanden på Færøerne